

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1946 kl. 3 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om förbud för ordförande i taxeringsnämnd att vara ledamot av prövningsnämnd.

(2:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 141, av herr *Edberg*, har hemställts, »att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte begära, att ordförande i taxeringsnämnd ej måtte utses till ledamot av prövningsnämnd».

Beträffande motiveringen för det i motionen framställda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

I 9 § taxeringsförordningen stadgas rörande prövningsnämndens sammansättning följande. Länsprövningsnämnd skall bestå av landskamreraren såsom ordförande samt minst fyra, högst åtta ledamöter jämte suppleanter för dem, en för varje ledamot. Ledamöter och suppleanter utses av Kungl. Maj:t för en tid av fyra år bland personer, som äro valbara till ledamöter i taxeringsnämnd inom prövningsdistriktet. Högst halva antalet ledamöter och suppleanter må vara medlemmar i taxeringsnämnd inom distriktet.

Enligt 111 § 1 mom. samma förordning skall ledamot i prövningsnämnd avträda, då fråga förekommer om taxering, i vars behandling inom annan beskattningsnämnd han tidigare deltagit.

Ovannämnda föreskrifter i taxeringsförordningen ha tillkommit i samband med 1943 års taxeringsreform. I proposition nr 345 till samma års riksdag, vilken proposition låg till grund för nämnda författningsändringar, anförde departementschefen i berörda avseende följande:

»Då prövningsnämnden, även efter genomförandet av nu föreslagna ändringar, är en beskattningsnämnd med uppgift bland annat att granska och pröva årets taxeringar, synes något principiellt hinder icke föreligga att till ledamöter av prövningsnämnden utse personer, som samtidigt äro medlemmar i taxeringsnämnd. En förutsättning härför bör givetvis vara, att vederbörande icke äger taga befattning med ärende, i vars behandling inom taxeringsnämnd han tidigare deltagit. Det torde vara så mycket mera anledning att tillåta medlemmar av taxeringsnämnd att jämväl vara ledamöter i prövningsnämnd som det — efter vad i åtskilliga yttranden framhålles — kan ställa sig svårt att utanför de förstnämndas krets finna personer, kvalifice-

rade för uppdraget att vara ledamot i prövningsnämnd. För att icke taxeringsnämndsmedlemmarna skola erhålla alltför stort inflytande i prövningsnämnden torde dock allenast viss del av prövningsnämndens ledamöter böra få utses bland taxeringsnämndsmedlemmar. Lämpligen torde högst hälften av hela antalet prövningsnämndsledamöter böra få utgöras av medlemmar i taxeringsnämnd.»

I den nu föreliggande motionen har anförts i huvudsak följande. Ordförande i taxeringsnämnd utövade stort inflytande i nämnden och avgjorde i många fall dess beslut. Med hänsyn till taxeringsnämndsordförandens goda kännedom om taxeringsförfattningarna bleve han ofta insatt i länets prövningsnämnd. När en skattskyldig överklagat taxeringsnämndens beslut, vore det naturligt, att taxeringsnämndsordföranden, om han vore ledamot av prövningsnämnden, icke ville gå med på några ändringar. Det måste anses oegentligt, att en taxeringsnämndsordförande kunde utses till ledamot av prövningsnämnden, då prövningsnämndsledamöterna borde vara helt obundna av taxeringsnämndernas beslut.

Utskottet.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen skall enligt 9 § taxeringsförordningen till ledamot eller suppleant i prövningsnämnd utses person, som är valbar till ledamot i taxeringsnämnd i prövningsdistriktet. Högst halva antalet ledamöter och suppleanter i prövningsnämnd må dock utgöras av medlemmar i taxeringsnämnd inom distriktet. I den nu föreliggande motionen har yrkats skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan att ordförande i taxeringsnämnd ej skall utses till ledamot av prövningsnämnd. Till stöd härför har anförts bland annat, att enligt nuvarande bestämmelser taxeringsnämndsordförandena i deras egenskap av ledamöter av prövningsnämnden finge pröva de beslut, som fattats i deras egna taxeringsnämnder.

Utskottet får i anledning härav framhålla, att i motionen synes ha förbi-setts en år 1943 vidtagen ändring i 111 § 1 mom. taxeringsförordningen, varigenom införts ett uttryckligt förbud för ledamot av prövningsnämnd att taga befattning med ärende, i vars behandling han deltagit i taxeringsnämnd. I detta författningsrum, sådant detsamma lyder efter ovannämnda ändring, har nämligen föreskrivits, att ledamot i prövningsnämnd skall avträda, då fråga förekommer om taxering, i vars behandling inom annan beskattningsnämnd han tidigare deltagit.

Anledningen till att medlemmar av taxeringsnämnd enligt nuvarande bestämmelser tillåtas att jämväl vara ledamöter i prövningsnämnd är att det visat sig möta svårigheter att utanför de förstnämndas krets finna personer, kvalificerade för uppdraget att vara ledamot i prövningsnämnd. Enligt utskottets mening är det icke sannolikt, att ändrade förhållanden i berörda avseende nu inträtt. Mot att ordförande eller annan medlem i taxeringsnämnd, som tillika utsetts att vara ledamot av prövningsnämnd, skulle kunna obehörigt påverka utgången av sådana ärenden, i vilkas behandling han tidigare deltagit, synas ovan berörda föreskrifter i taxeringsförordningen erbjuda en tillräcklig garanti. Utskottet avstyrker fördens skull bifall till motionen.

Under återopandande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II:141 av herr Edberg om förbud för ordförande i taxeringsnämnd att vara ledamot av prövningsnämnd icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, Wahlmark, Velande, friherre De Geer, Frans Ericson, Wehtje, Björnsson, Robert Berg* och *Herman Ericsson* samt

från andra kammaren: herrar *Björklund, Hammarlund, Olsson i Gävle, Sandberg, Orgård, Janson i Frändesta, Falk, Karlsson i Grängesberg, Vigelsbo* och *Karlsson i Granebo*.
